

Yaz okulumuz, özverili hakemler, kadersiz bilim adamları

Our summer school, dedicated referees, and unlucky scientists

Uzun süredir devam eden "Bilimsel Yaz Okulu" muz konusundaki son düzenlemeleri TÜBİTAK ile birlikte hazırladık. Gebze'deki TÜBİTAK-TÜSSİDE tesislerinde 13-18 Haziran 2010 tarihlerinde düzenlenecek olan bu yaz okulumuza eğitici-kıdemli araştırmacı olarak yurtdışından 5 öğretim üyesi ile yurtiçinden 7 öğretim elemanının katılımı kesinleşti. Öğrenci-kursiyer-geçer araştırmacı düzeyinde de 11 yurtdışı, 17 yurtiçi öğretim elemanı kaydını yaptırarak, yedek kursiyer kayıtlarına başlandı. Anadolu Kardiyoloji Dergisi, Journal of Electrocardiology ve Croatian Medical Journal'ın organize ettiği bu "Scientific Summer School" için TÜBİTAK ciddi bir destek sağladı. Yine de kursiyerlerden yalnız 100 Euro kayıt ücreti alınarak bütçenin denkleştirilmesi sağlanabildi.

Anadolu Kardiyoloji Dergisi'nin bu sayısında emeği geçen ve 5 puan üzerinden 5 "tam puan" alan 116 hakemin 30'u yurtdışından seçilenlerden. Bu arada, hakeme yollanmadan; gerek gelen yazının özelliği, gerekse de Anadolu Kardiyoloji Dergisi'nin yayın politikası dolayısı ile özellikle olgu sunumu, orijinal görüntü, derleme ve editöryel yazılarda ret oranı %90 düzeyine çıktı. Altı olgu sunusunun arka arkaya reddi dolayısı ile fena halde canı sıkılan bir genç arkadaşım da, bana usulüne uygun "iyi" bir eleştiri mektubu yolladı. Anadolu Kardiyoloji Dergisi Baş editör ofisinden ya da 5-6 hakem raporu ile ret olan yazılar "iyi olmadıkları için" değil, hakemliğin çok zor bir zanaat olması ve tüm uğraşlara, bilimsel gerçeklere rağmen ret-kabul kararlarımızın "görece"likten tam olarak kurtulamamasıdır. Öyle olmasa idi; ESC'de ret edilen bir araştırma dünyanın en saygın 15-20 IF'ü olan bir dergisinde öncelikle kabul edilir miydi? Öyle olmasa idi; AHA ya da ACC'de özel oturumda sunulan ciddi bir rapor, başka bir dergide hemen ret olur muydu?

Bilimin dini-imanı, milliyeti ve cinsiyeti olmaz denir. Bunun en güzel misali; okyanus adalarının birinde, haritada bulmakta zorluk çektiğimiz bir devletçikten, bize yazı neden yollanır? Ya da; her gün "it dalaşı" sıkıntısı çektiğimiz bir komşudan habire yazı yollanır mıydı? Neyse ki, ben de komşulardan hakemlik açısından ciddi destek görüyorum. Bu konuda Anadolu Kardiyoloji

Dergisi'nin hakkını vermek gerekir; Editörümüz Prof. Dr. Kudaiberdieva ile birkaç haftadır "et al" noktalı mı? Yoksa noktasız mı? Olmalı konusunda araştırmalarımız oldu. Konu çok basit gibi ama hepimizin kütüphanesinde ve elimizin altında olan malum 4.000 sahifelik "Kalp" kitabında noktasız yazılmış o binlerce "et al". Buna karşılık eskiden doçentlik hazırlığına başlayan her adayın önce eline aldığı "Medical Dictionary" de ciddi bir "dil bilim" kaynağı olarak "et al", noktalı yazıyor: *et al. abbrev. Et alia ('and other things')-L.* İşte Anadolu Kardiyoloji Dergisi noktasına ve virgülüne kadar titizlendiği yayınlarında, yine de yardımcı editörlerimiz gözümüzden neler kaçtığını göstererek, daha iyi Anadolu Kardiyoloji Dergisi istiyorlar.

Anadolu Kardiyoloji Dergisi Şubat 2010 sayısından itibaren dünya çapında yaklaşık 20,000 dergiyi kapsayan CrossRef sistemine üye oldu. Yayıncımız Sayın İbrahim Kara'nın üstün gayret ve özverileri sonunda web sayfamızda makalelerin kaynaklar bölümünde yayınlanacak DOI (Digital Object Identifier) linkleri ile CrossRef'e üye olan diğer dergilerde *online* yayınlanan makalelere kolayca erişilebilecektir. Bu sistemin dergimizde yayınlanan makalelerin kaynaklarında yer verilen yayınlara erişimde büyük kolaylık sağlayacağına ve dergimizin daha geniş kitleler tarafından okunmasını destekleyeceğine inanıyoruz.

Fedakar hakemlerimiz biliyorum ki, gecelerini bir araştırma yazısının ön yargısız, tarafsız ve ciddi bir raporu için harcıyorlar. Bu raporları gözden geçirip yazarlara yolladığımızda aylarca bekleyip düzeltme alamadığımız kişiler var. Uyardığımız zaman da; bu yazıyı hakem raporlarına göre düzeltmeyiz (zahmet olur?) diye "çektik" cevabı veriliyor. Bu da etik değil. Ama "ret" cevabım usule ve kurullara uygundur. O kişi ya da kurumdan tekrar yazı geldiğinde ne yapmalıyım?

Bilgin Timuralp
Baş Editör
Eskişehir, Türkiye